

COLEGIUL ECONOMIC “EMANUIL GOJDU” HUNEDOARA

**CURRICULUM DE DEZVOLTARE LOCALĂ
S.P.P.**

Domeniul de pregătire profesională : comerț

SUPPORT DE CURS

Stagiu de pregătire practică privind tehnologia comercială

**Profesor:
Cîmpian Dorina**

I. ORGANIZAREA LOCULUI DE MUNCA

1. NORME DE PROTECȚIA MUNCII

Normele de protecție a muncii au ca scop asigurarea celor mai bune condiții de muncă dar și prevenirea accidentelor și imbolnăvirea personalului.

Normele de protecție a muncii pot fi definite ca o masura legislativa de realizare a securitatii muncii; continutul lor este format din colectii de prevederi cu caracter obligatoriu, prin a caror respectare se urmareste eliminarea comportamentului accidentogen al executantului in procesul muncii Rolul normelor de protecție a muncii este de a stabili acele masuri de prevenire necesare pentru anihilarea factorilor de risc de accidentare si imbolnavire profesionala dependenti de executan

Securitate si sanatate in munca - ansamblul de activitati institutionalizate avand ca scop asigurarea celor mai bune conditii in desfasurarea procesului de munca, apararea vietii, integritatii fizice si psihice, sanatatii lucratorilor si a altor persoane participante la procesul de munca;

prevenire - ansamblul de dispozitii sau masuri luate ori prevazute in toate etapele procesului de munca, in scopul evitarii sau diminuarii riscurilor profesionale;

eveniment - accidentul care a antrenat decesul sau vatamari ale organismului, produs in timpul procesului de munca ori in indeplinirea indatoririlor de serviciu, situatia de persoana data disparuta sau accidentul de traseu ori de circulatie, in conditiile in care au fost implicate persoane angajate, incidentul periculos, precum si cazul susceptibil de boala profesionala sau legata de profesie;

accident de munca - vatamarea violenta a organismului, precum si intoxicatia acuta profesionala, care au loc in timpul procesului de munca sau in indeplinirea indatoririlor de serviciu si care provoaca incapacitate temporara de munca de cel putin 3 zile calendaristice, invaliditate ori deces;

boala profesionala - afectiunea care se produce ca urmare a exercitarii unei meserii sau profesii, cauzata de agenti nocivi fizici, chimici ori biologici caracteristici locului de munca, precum si de suprasolicitatea diferitelor organe sau sisteme ale organismului, in procesul de munca;

echipament de munca - orice masina, aparat, unealta sau instalatie folosita in munca;

echipament individual de protectie - orice echipament destinat a fi purtat sau manuit de un lucrator pentru a-l proteja impotriva unuia ori mai multor riscuri care ar putea sa ii puna in pericol securitatea si sanatatea la locul de munca, precum si orice supliment sau accesoriu proiectat pentru a indeplini acest obiectiv;

loc de munca - locul destinat sa cuprinda posturi de lucru, situat in cladirile intreprinderii si/sau unitatii, inclusiv orice alt loc din aria intreprinderii si/sau unitatii la care lucratorul are acces in cadrul desfasurarii activitatii;

pericol grav si iminent de accidentare - situatia concreta, reala si actuala careia ii lipseste doar prilejul declansator pentru a produce un accident in orice moment;

stagiul de practica - instruirea cu caracter aplicativ, specifica meseriei sau specialitatii in care se pregatesc elevii, studentii, ucenicii, precum si somerii in perioada de reconversie profesionala;

incident periculos - evenimentul identificabil, cum ar fi explozia, incendiul, avaria, accidentul tehnic, emisiile majore de noxe, rezultat din disfunctionalitatea unei activitati

sau a unui echipament de munca sau/si din comportamentul neadecvat al factorului uman care nu a afectat lucratorii, dar ar fi fost posibil sa aiba asemenea urmari si/sau a cauzat ori ar fi fost posibil sa produca pagube materiale;

servicii externe - persoane juridice sau fizice din afara intreprinderii/unitatii, abilitate sa presteze servicii de protectie si prevenire in domeniul securitatii si sanatatii in munca, conform legii;

accident usor - eveniment care are drept consecinta leziuni superficiale care necesita numai acordarea primelor ingrijiri medicale si a antrenat incapacitate de munca cu o durata mai mica de 3 zile;

boala legata de profesie - boala cu determinare multifactoriala, la care unii factori determinanti sunt de natura profesionala.

Igiena muncii

Igiena muncii este stiinta care se ocupa cu studiul conduitei de viata si munca si influenta acesteia asupra starii de sanatate. Igiena are rolul de a elabora norme de munca si viata, care, puse in practica, sa ducă la prevenirea imbolnavirilor, scaderea mortalitatii si reducerea morbiditatii, promovarea starii de sanatate si prelungirea duratei de viata. In sens strict, igiena muncii se ocupa de studiul conditiilor de munca si influenta lor asupra starii de sanatate a oamenilor muncii, in vederea prevenirii si combaterii bolilor profesionale care duc la scaderea capacitatii de munca si, deci, la scaderea productivitatii.

Prin microclimat de munca se intelege ansamblul factorilor de mediu (fizici, chimici, biologici, psihologici), care actioneaza pe un teritoriu delimitat (incăpere de productie, teren agricol, localitate etc.).

Noxele profesionale

Denumim noxe profesionale totalitatea factorilor nocivi prezenti la locul de munca si care pot amenința sanatatea muncitorilor daca nu se iau masuri de protectie necesare.

Clasificarea factorilor nocivi prezenti la locul de munca:

A. Organizarea defectuoasa a muncii

- * pozitia fortata a corpului, timp indelungat, in supraincordare;
- * efortul exagerat;
- * regim nerational de munca (lipsa echilibrului intre munca si repaus).

B. Nerespectarea regulilor de igiena privind procesul muncii, cu inlesnirea actiunii unor factori care trebuie indepartati sau neutralizati:

- * factori fizici: temperatura normala, radiatii termice, umiditate crescuta sau scazuta, raze ultraviolete, zgomot, trepidatii;
- * factori chimici: substante toxice, praf industrial, fum;
- * factori biologici: infectii sau invazii microbiene, parazitare, animale bolnave.

C. Nerespectarea regulilor de igiena in salile de productie:

- * insuficienta volumului de aer;
- * deficiente ale sistemului de ventilatie, de incalzire, de iluminat;
- * amenajarea defectuoasa a locului de munca;
- * influenta nociva a factorilor atmosferici

Instruirea lucratorilor

- (1) Instrucțiuni de lucru, specifice locului de muncă și postului se realizează :a) la angajare;
 - b) la schimbarea locului de muncă sau la transfer;
 - c) la introducerea unui nou echipament de muncă sau a unor modificări ale echipamentului existent;
 - d) la introducerea oricărei noi tehnologii sau proceduri de lucru;
 - e) la executarea unor lucrări speciale.
- (2) Instruirea prevăzută la alin. (1) trebuie să fie:
 - a) adaptată evoluției riscurilor sau apariției unor noi riscuri;
 - b) periodică și ori de câte ori este necesar.

Obligațiile lucrătorilor

- Fiecare lucrător trebuie să își desfășoare activitatea, în conformitate cu pregătirea și instruirea sa, precum și cu instrucțiunile primite din partea angajatorului, astfel încât să nu expună la pericol de accidentare sau îmbolnăvire profesională atât propria persoană, cât și alte persoane care pot fi afectate de acțiunile sau omisiunile sale în timpul procesului de muncă.

- (1) lucrătorii au următoarele obligații:

- a) să utilizeze corect mașinile, aparatura, uneltele, substanțele periculoase, echipamentele de transport și alte mijloace de producție;
- b) să utilizeze corect echipamentul individual de protecție acordat și, după utilizare, să îl înapoieze sau să îl pună la locul destinat pentru păstrare;
- c) să nu procedeze la scoaterea din funcțiune, la modificarea, schimbarea sau înlăturarea arbitrară a dispozitivelor de securitate proprii, în special ale mașinilor, aparaturii, uneltelor, instalațiilor tehnice și cladirilor, și să utilizeze corect aceste dispozitive;
- d) să comunice imediat angajatorului și/sau lucrătorilor desemnați orice situație de muncă despre care au motive întemeiate să o considere un pericol pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, precum și orice deficiență a sistemelor de protecție;
- e) să aducă la cunoștința conducătorului locului de muncă și/sau angajatorului accidentele suferite de propria persoană;
- f) să coopereze cu angajatorul și/sau cu lucrătorii desemnați, atât timp cât este necesar, pentru a face posibilă realizarea oricăror măsuri sau cerințe dispuse de către inspectorii de muncă și inspectorii sanitari, pentru protecția sănătății și securității lucrătorilor;
- g) să coopereze, atât timp cât este necesar, cu angajatorul și/sau cu lucrătorii desemnați, pentru a permite angajatorului să se asigure că mediul de muncă și condițiile de lucru sunt sigure și fără riscuri pentru securitate și sănătate, în domeniul său de activitate;
- h) să își însușească și să respecte prevederile legislației din domeniul securității și sănătății în muncă și măsurile de aplicare a acestora;
- i) să dea relațiile solicitate de către inspectorii de muncă și inspectorii sanitari.

(2) Obligațiile prevăzute la alin. (1) se aplică, după caz, și celorlalți participanți la procesul de muncă, potrivit activităților pe care aceștia le desfășoară.

Supravegherea sănătății

Lucrătorii trebuie să respecte normele de tehnică securității muncii în fiecare compartiment unitate și să semneze fișa de instructaj individual. Mașinile, utilajele și ustensilele se verifică înainte de începerea folosirii lor, pentru a se asigura că

funcționează. Se verifică dacă au fost luate măsuri de siguranță conform prescripțiilor și dacă dispozitivele sunt instalate la utilajele și instalațiile din procesul de producție. Dacă se observă defecțiuni sau diferite lipsuri trebuie informat șeful unității sau șeful compartimentului de acest lucru, care trebuie să rezolve aceste lucruri.

Fumatul este interzis, la fel și deplasarea în apropierea materialelor inflamabile sau explozibile cu lămpi de gaz. Fumatul este permis doar în anumite locuri create special pentru acest.

Postul de prim ajutor se amenajează la toate locurile de muncă. Este dotat cu un dulăpior care conține toate materialele necesare acordării primului ajutor.

Măsuri de reducere a efortului ortostatic și neuropsihic

În vederea reducerii efortului ortostatic este recomandabil ca

- personalul să fie foarte bine pregătit în vederea eliminării curselor inutile, a manevrelor necorespunzătoare, ce reprezintă o pierdere de energie inutilă.
- ținuta să fie adecvată, comodă, pantofii cu tocul jos, comozi, astfel încât să asigure un efort mai mic în realizarea sarcinilor
- să se asigure o bună condiție fizică, întreținută permanent prin exerciții fizice, dar și prin relaxare
- metodele de preluare și transmitere a comenzilor să fie moderne, reducându-se timpul și efortul necesar efectuării acestora și crescând eficiența lucrătorilor din alimentație.
- respectarea programului de lucru, pauzele – atunci când fluxul de consumatori este mai mic - protejează lucrătorul de suprasolicitare.
- dotările pentru transportul intern să fie moderne.
- să se folosească ambalaje ușoare.
- spațiile să fie bine dimensionate, astfel încât să permită efectuarea mișcărilor necesare și să reușească efortul ortostatic

Cauzele accentuării tensiunii neuropsihice pot fi

- oboseala instalată
- comportarea necorespunzătoare a clienților dificili
- pregătirea insuficientă a lucrătorilor
- oferta insuficientă sau necorespunzătoare a preparatelor oferite
- personalitatea lucrătorilor sau a clienților
- slaba motivare a personalului
- starea de ebrietate.

În vederea diminuării efortului neuropsihic se impune o serie de măsuri cum ar fi

- perfecționarea angajaților privind stăpânirea tehnicilor de negociere și atenuare a conflictelor
- adoptarea unei atitudini corecte față de clienții dificili
- creșterea gradului de motivare și automotivare a personalului
- evitarea supraaglomerării din unitate
- planificarea riguroasă a sarcinilor ce îi revin angajatului
- crearea unui mediu ambiant cât mai plăcut desfășurării comunicării.

Bolile profesionale si bolile legate de profesiune

* Legea nr. 90/1996 – afectiunea ce se produce ca urmare a exercitarii unei meserii sau profesii, cauzata de factori nocivi fizici chimici sau biologici, caracteristici locului de munca, precum si supra solicitarea diferitelor organe sau sisteme ale organismului in procesul de munca

Clasificare

- * Dupa natura factorului nociv care le-a generat
- * Dupa tipul de expunere la actiunea factorului nociv
- * Dupa modul de actiune a factorului nociv asupra organismului
- * Factorii de risc proprii mijloacelor de productie care pot fi:
 - # Fizici (risc mecanic, risc termic, risc electric)
 - # Chimici (acizi, substante toxice, substante inflamabile, substante explozive)
 - # Biologici (microorganisme)

* Factorii de risc proprii mediului de muncă sub formă de depășiri ale nivelului sau intensității funcționale a parametrilor de mediu specifici, precum și de apariții ale unor condiții de muncă inadecvate.

a) În funcție de natura factorului de risc care le-a generat, bolile profesionale se pot clasifica în următoarele grupe:

- * Intoxicații, provocate de inhalare, ingerare sau contactul epidermei cu substanțe toxice;
- * Pneumoconioze, provocate de inhalarea pulberilor netoxice;
- * Boli prin expunere la energie radiantă;
- * Boli prin expunere la temperaturi înalte sau scăzute;
- * Boli prin expunere la zgomot și vibrații;
- * Boli prin expunere la presiune atmosferică ridicată sau scăzută;
- * Alergii profesionale;
- * Dermatoze profesionale;
- * Cancerul profesional;
- * Boli infecțioase și parazitare;
- * Boli prin suprasolicitare;
- * Alte boli (care nu intră în categoriile anterioare).

b) După timpul de expunere la acțiunea factorului de risc:

* Intoxicații acute (se cercetează atât ca boală profesională cât și ca accident de muncă), generate de o expunere de scurtă durată la acțiunea factorului de risc, dar la doze mari.

* Intoxicații cronice (se cercetează ca boli profesionale), provocate de regulă, de doze relativ mici, dar care acționează timp îndelungat asupra organismului;

MĂSURI TEHNICO – ORGANIZATORICE ÎN VEDEREA PREVENIRII ÎMBOLNĂVIRILOR PROFESIONALE

* Recunoașterea riscului profesional la locurile de muncă prin studiul atent al procesului tehnologic și al condițiilor de muncă, efectuarea de determinări de noxe, studii epidemiologice;

* Efectuarea corespunzătoare a examenului medical la angajare și a celui periodic (examene clinice și de laborator în funcție de tipul noxelor profesionale și intensitatea lor, care orientează și periodicitatea examinărilor);

NORME GENERALE DE P.S.I.

Măsurile de prevenire care trebuie respectate în orice domeniu de activitate pentru prevenirea și stingerea incendiilor (P.S.I.) sunt:

1. Pentru prevenirea și combaterea incendiilor e necesar ca în laborator, șantier, atelier, în depozitele de materiale etc., în locurile stabilite prin instrucțiunile pazei contra incendiilor să se găsească mijloace pentru asigurarea împotriva incendiilor: stingătoare (extinctoare), găleți, lopeți, ladă cu nisip, pături. Se va cunoaște locul exact al gurilor de incendiu și al furtunurilor. La instalațiile electrice se vor folosi extinctoare de tip uscat.

2. în locurile de muncă, oricare ar fi ele, înainte de începerea lucrului se va verifica dacă atmosfera nu e încărcată cu gaze inflamabile sau toxice provenite de la instalația de gaze defectă sau de la vasele cu reactivi.

3. La terminarea lucrului se va verifica dacă sunt închise ventilele instalației de gaze și robinetele de apă, becurile de gaze, lămpile de spirt, încălzitoarele electrice, flacoanele, borcanele cu reactivi sau substanțe volatile, dacă e stinsă lumina, dacă ventilația e în funcțiune.

4. Lichidele inflamabile și volatile sunt mânuite cu mare atenție, nu se vor ține în cantități mari, nu se vor păstra în vase deschise, se va evita vărsarea lor și nu se vor ține și turna în apropierea focului. La transvazarea lor, toate focurile din încăperi trebuie stinse, nu se vor vărsa în chiuvete, nu se încălzesc la foc direct sau în vase deschise, ci numai într-o baie de apă, folosindu-se un refrigerent.

5. In laboratoare, ateliere etc. este categoric interzis să se spele pardoselile cu benzină, petrol lampant sau alte produse volatile și inflamabile, să se țină cârpe, prosoape, halate îmbibate cu produse volatile, să se usuce obiecte sau să se lucreze cu produse volatile pe conductele sau radiatoarele caloriferului, să se lase neșterse produsele petroliere răspândite pe mese sau pardoseală, să se facă curățenie în timp ce becurile cu gaz sunt aprinse.

6. Dacă, întâmplător, se varsă o cantitate oarecare de lichid inflamabil, atunci se sting ' imediat toate becurile de gaz, lămpile de spirt, încălzitoarele electrice; nu se aprinde și,

nu se stinge lumina, se închid ușile și se deschid ferestrele, lichidul vărsat se absoarbe cu un burete și se toarnă într-un vas din care apoi se va turna într-o sticlă ce se poate închide ermetic, se întrerupe aerisirea numai după îndepărtarea completă a lichidului vărsat.

7. Dacă se aprinde un lichid inflamabil (de ex.: spargerea unui vas) repede, dar fără panică, se sting becurile de gaz, lămpile de spirt, încălzitoarele electrice etc. și se îndepărtează vasele cu substanțe inflamabile, se acoperă flacăra cu o pătură, prosoape și dacă nu se stinge se împrăștie nisip, iar dacă nu se stinge nici în acest mod, se folosesc extincitoare și, la nevoie se cheamă pompierii.

8. Dacă se aprind hainele, accidentatul nu trebuie să fugă, ci să i se stingă îmbrăcămintea prin învelirea într-o pătură, palton etc.

9. Mâinile, după ce au fost spălate cu benzină sau alte produse ușor inflamabile, trebuie să fie spălate cu apă, săpun și șterse cu un prosop. E interzis a se usca mâinile la foc după ce au fost spălate cu produse petroliere.

10. Aparatele care radiază multă căldură, precum și aparatele electrice de încălzit trebuie izolate cu plăci de azbociment și așezate la distanță de substanțele inflamabile.

11. Dacă se aprind conductoarele rețelei electrice, se întrerupe mai întâi curentul de la comutator sau tablou și se procedează la stingerea incendiului.

2. ASIGURAREA ORDINII ȘI CURĂȚENIEI LA LOCUL DE MUNCĂ

Continuturi tematice asociate competentelor

Locul de munca

- Mijloace de munca: materii prime si auxiliare, echipamente si utilaje, instalatii, SDV-uri;
- Metode de intretinere a curateniei: manuale, mecanice, semiautomate.

LOCUL DE MUNCA

Asigurarea ordinii si curatenia la locul de munca presupune atingerea urmatoarelor criterii de performanta:

- a) Selectarea mijloacelor de munca
- b) Ordonarea mijloacelor specifice activitatii curente
- c) Intretinerea curateniei la locul de munca

Asigurarea ordinii si curatenia la locul de munca presupune respectarea urmatoarelor etape:

Mijloace de munca → Materii prime, materiale auxiliare, utilaje, instalatii, echipamente , scule, S.D.V.-uri

Ordonare → Se va stabili si respecta succesiunea operatiilor de lucru
Se vor ordona materialele de munca

Curatenie → Se executa manual, mecanic, sau cu mijloace semiautomate.
Se utilizeaza materiale de curatenie specifice locului de munca (lavete, detergenti, dezinfectanti, solventi).

INTRETINEREA CURATENIEI LA LOCUL DE MUNCA

Curatenia la locul de munca are rol:

- Igienic – prin curatenie putem stopa raspandirea bacteriilor care sunt responsabile pentru declansarea mai multor boli. Curatenia poate fi eficienta in prevenirea raspandirii bacteriilor.
- Estetic – un spatiu in care totul este curat si arata impecabil poate fi aranja astfel incat sa fie mult mai atractiv.
- Intretinere – lucrurile care sunt curatate periodic isi vor pastra aspectul si vor arata mult mai bine.
- Securitate – prin inepartarea gunoiului se elimina riscul de accidente prin alunecare sau cel de producere al unui incendiu.

Cum putem efectua curatenia?

Exista mai multe metode de a efectua curatenia in spatiile comerciale:

- Curatenia individuala – la aceasta metoda curatenia este facuta de o singura persoana intr-o anumita zona.

2. REZOLVAREA DE PROBLEME

Mijloace de munca

ECHIPAMENTE COMERCIALE

Echipamente electronice

Casele de marcat sunt echipamente de baza ale salii de vânzare, prin intermediul lor realizându-se încasarea contravalorii marfurilor. Procesul de preluare a banilor trebuie sa se deruleze cât mai operativ si corect, cumparatorii apreciind buna functionare a magazinului si dupa felul în care se desfasoara acesta.

Amplasarea caselor de marcat are în vedere respectarea anumitor cerinte:

- circulatia clientilor trebuie sa se desfasoare nestânjenit, astfel încât sa nu se ajunga la aglomerari;
- fluxul clientilor sa nu se intersecteze în fata caselor de marcat; clientii vor fi îndrumati în asa fel încât toate casele de marcat sa fie solicitate în mod uniform;
- casierul trebuie sa poata supraveghea de la locul sau o parte a salii de vânzare;
- în cazul vânzarii prin autoservire toate casele vor fi grupate într-un loc; exceptii sunt posibile atunci când sala de vânzare (sau raionul) are mai multe iesiri care trebuie sa fie deschise.

Casele de marcat moderne sunt echipamente performante multifunctionale reunind un numar mare de caracteristici tehnico - functionale: sistem de citire a codurilor de bare, cântar electronic, ceas /calendar încorporate în masa terminalului, sertar pentru bani (cu deschidere automata la închiderea bonului), imprimanta termica, afisaj alfanumeric pentru client, display LCD, rulare automata a rolei, hârtie copiativa sau dublu autocopiativa si functionare în regim de imprimanta fiscala cu memorarea sumelor in memorie, jurnal electronic, interfata de conectare la PC, autonomie electrica si control automat al procesului de încarcare a bateriei, citor de carduri, e-button, posibilitati de memorare a unui variabil de coduri de produse în regim de lucru magazin sau restaurant, posibilitati înregistrare a unui variabil de cumparaturi pe bon, posibilitate lucru simultan a unui numar mare de operatori cu nume si parola, eliberare numar multiplu de bonuri de casa, memorie fiscala energoindependenta pentru rapoarte zilnice "Z", posibilitati de emitere rapoarte zilnice fiscale pe articole, pe subgrupe de marfuri, pe operatori, pe grupe fiscale, pe conturi neîncheiate (deschise), operare cu numere întregi si fractionare reduceri si adaosuri procentuale, programate sau libere, acceptare diverse modalitati de plata (tichete, card, CEC, numerar), imprimare si vizualizare sume intermediare, corectare (stergere) înscrieri gresite înainte de închiderea bonului, calcularea restului, blocare în caz de functionare incorecta.

Cantarul electronic – se utilizeaza la determinarea greutatii, pentru marfurile livrate sau comercializate in vrac.

Balanta comerciala – este folosita pentru cantarirea produselor alimentare si calcularea pretului.

Lectorul optic – se utilizeaza pentru citirea codurilor de bare in scopul identificarii sortimentului de marfuri.

Scannerul – este un echipament electronic, care ajuta la prelucrarea informatiilor cuprinse in baza de date a magazinelor de mari suprafete. Scannerul lectureaza datele codificate si simbolizate prin sistemul cod de bare.

Mijloacele de transport în interiorul magazinului sunt reprezentate de diverse echipamente manevrate manual sau automatizat care au rolul de a transporta unitati de încarcata variabile pe anumite distante, în conditii de protectie a marfurilor, reducând efortul fizic al lucratorilor si crescând productivitatea muncii. Unitatile comerciale în

functie de marimea lor si specificul marfurilor pot fi dotate cu echipamentele prezentate în tabelul

Nr.	Mijloc de transport	Caracteristici	Posibilitati de utilizare
1.	Lisa	usor manevrabila; deplasament manual prin tragere - împingere, transporta greutati 100 - 300 kg	în toate locurile de vânzare si special în unitati mici si mijloace pe distante mici de transport
2.	Carucior platforma	idem, transporta greutati pâna la 100 kg	idem
3.	Carucior cu brat	suprafata încarcaturii de 500 m ² greutate proprie cca 20 kg; transporta greutati de pâna la 150 kg.	idem
4.	Carucior - lada cu pereti laterali	deplasament manual prin tragere - împingere; transporta greutati 300 - 1000 kg	idem
5.	Carucior - lada cu perete lateral rabatabil	usor manevrabil, multiple posibilitati de utilizare; dimensiuni 770 / 550 / 950 mm transporta greutati de pâna la 150 kg	magazine mari si mijlocii; poate fi utilizat ca mijloc de transport pentru depozitare, vânzare
6.	Carucior cu talpa înalta	lungimea talpii de 450 mm; transporta greutati de pâna la 150 kg	în magazine pentru transportul lazilor cu bauturi
7.	Masa cu role	dimensiuni 750 /450 /600 mm	în locurile de vânzare pentru marfuri care trebuie deplasate (electrocasnice)
8.	Electrotrapaleta	ridicare si deplasarea mecanica a marfurilor; latime culoar de circulatie cca 1700 mm; greutate proprie cca 700 kg, distanta la sol 40 mm; transporta greutati între 650-2000 kg	în magazine de foarte mari dimensiuni si în depozite pentru distante mari de transport; necesita podea fara denivelari
9.	Trapaleta manuala	deplasament manual prin împingere transporta greutati pâna la 500 kg	în magazine si locuri de vânzare de mari dimensiuni, pe distante de transport mai mari si complicate

Alte echipamente comerciale:

- Vitrinele frigorifice cu perdea de aer
- Vitrina frigorifica verticala
- Masina de taiat, feliat
- Masina de ambala

Mobilierul comercial este format din ansamblul elementelor materiale utilizate pentru expunerea marfurilor:

- dispozitive de perete: rafturi, dulapuri, cuiere, sertare, casete;
- gondole pentru prezentari libere cu rafturi, dulapioare, gratate;
- containerele speciale si alte tipuri de recipiente, cum ar fi: cutii, cosuri;

- stenderele (suportii din bare metalice) pentru expunerea articolelor de îmbracaminte pe umerase sau prinse cu inele, cârlige etc;
- mese, scaune.

Tendinta actuala este de a se renunta la unele dintre aceste piese care ascund marfurile si creaza bariere între marfuri si cumparatori

AVANTAJE	DEZAVANTAJE
• Securitatea este imbunatatita, o singura persoana avand acces in zona; • Exista satisfactia muncii, lucratorul in comert vazand rezultatul final; • Stanardele obtinute sunt superioare, cunoscandu-se persoana care a facut curatenie, aceasta se simte controlata si este mai constiincioasa; • Organizarea muncii poate fi mai buna.	• Este necesar mai mult echipament; • Poate fi mai scumpa, durata fiind mai mare; • Timpul afectat curateniei unei anumite zone este mai mare.

- Curatenia in echipa – munca este efectuata de doua sau mai multe persoane intr-o anumita zona. Aceasta metoda se utilizeaza, de regula la curatenia generala:

AVANTAJE	DEZAVANTAJE
• Echipamentul utilizat poate fi impartit de mai multi membrii ai echipei; • La munci grele, membrii echipei se pot ajuta intre ei; • Cand o anumita zona trebuie curatata foarte repede, aceasta metoda este cea mai eficienta .	• Standardele impuse scad, intrucat nu exista o evidenta clara a persoanelor care au efectuat fiecare operatie; • Nu exista responsabilitatea asupra muncii efectuate; • Membrii echipei pot pierde timp stand de vorba.

Pentru a realiza in bune conditii sarcinile zilei repective, lucratorul in comert trebuie sa aiba o evidenta clara a stocului de materiale de curatenie pe care il are in acel moment, iar in functie de programul de lucru din ziua respectiva, el trebuie sa anunte seful direct de ce are nevoie in plus.

In magazinele mari curatenia se face mecanizat.

APLICATII
Activitatea 1.
 Lucrul individual

Maistrul instructor sau profesorul coordonator pune la dispozitia elevilor mai multe tipuri de mijloace de munca si ii cere sa rezolve urmatoarele sarcini de lucru :

Alegeti trei mijloace de munca si completati in tabelul de mai jos denumirea si utilitatea acestora.

Nr. Crt.	Mijloc de munca	Utilitate	Evaluare		
			Slab	Bine	F. bine
1					
2					
3					

Sfat → pentru verificare confruntati raspunsurile cu cele prezentate de catre colegi si fisa prezentata de profesorul coordonator. Maistrul instructor sau profesorul coordonator ajuta elevii in semnalarea experientelor pozitive.

ATENTIE !!!...este bine sa verificati ce au scris si colegii vostri si sa completati propriile fise.

Vorbiti despre utilajele comerciale de ultima generatie.

Cautati! Ai nevoie de informatii? Cauta pe internet , accesand motoare de cautare.

Sfat → incepe cu motoarele de cautare.

Activitatea 2

Lucru in echipa

Maistrul instructor prezinta elevilor materialele de curatenie si cere acestora sa desfasoare in grupe a cate patru elevi, urmatoarele sarcini de lucru:

1. Scrieti in tabelul de mai jos denumirea a patru materiale de curatenie.

Nr. Crt.	Materiale de curatenie	Evaluator	Data
1			
2			
3			
4			

2. Efectuati curatenia la locul de munca utilizand materialele de curatenie pe care le aveti la dispozitie.

Evaloarea sarcinilor de lucru este realizata de catre maistrul instructor/ profesor coordonator pe baza urmatoarelor fise de evaluare.

Nr. Crt.	Ce se urmareste	Comentarii	Evaluator			Data
			Slab	Bine	F. bine	
1	Alegerea materialelor					
2	Folosirea materialelor de curatenie					
3	Modul de lucru					

4	Rezultatul activitatii					
5	Lucrul in echipa					

Activitatea 3

Lucru in echipa

Maistrul instructor / profesorul coordonator prezinta elevilor mijloacele de munca pentru realizarea curateniei la locul de munca elevii se impart in grupe a cate 6 elevi. In fiecare grupa, 5 elevi vor indeplinii rolul de lucrator in comert si un elev rolul de evaluator.

Sarcinile de lucru pentru lucratorii in comert:

- Asumarea rolurilor in echipa;
- Repartizarea sarcinilor de lucru intre membrii echipei;
- Selectarea mijloacelor de munca;
- Realizarea curateniei la locul de munca.

Sarcini de lucru pentru evaluator:

- Observa modul de realizare a sarcinilor de lucru de catre lucratorii in comert si completeaza fisa de evaluare.

Folositi urmatorul format pentru foaia de evaluare. Comentariile referitoare laeficienta exercitiului practic trebuie facute in spatiile libere. Trebuie sa raspundeti la intrebari acordand note de la unu la zece.

FIȘĂ DE EVALUARE

Grupa	Nota
1.Asumarea rolurilor in echipa;	
2.Selectarea mijloacelor de munca	Selectare corecta etc.
3.Lucrul in echipa	
4.Siguranta manifestata pe timpul prezentarii	Considerati ca prezentarea a fost facuta cu siguranta?
5.Cunoasterea rolului fiecarui mijloc de munca	
6.Claritatea explicatiilor	Prezentarea a fost clara, corecta si usor de inteles?

Sfat → Activitatea se poate repeat pana la dobandirea competentei „, Asigura curatenia la locul de munca” de catre doi elevii, schimband de fiecare data,, rolurile elevilor in realizarea activitatii.

Ce se intampla la un magazin/ depozit daca nu sunt respectate normele de curatenie?
 Discutati intre voi. Aveti pareri personale.

Activitatea 4

Lucru individual

Fisa de lucru

Cautati cate trei mijloace de munca din fiecare categorie prezentata in tabelul de mai jos si completati denumirea si utilitatea acestora.

Mijloc munca	Instrument de transport		Instrument de masurat/cantarit		Evaluare		Data
	Denumire	Utilitate	Denumire	Utilitate			
1							
2							
3							

Maistrul instructor verifica modul de realizare a sarcinii de lucru si completeaza sectiunea „evaluare” din fisa de lucru acordand calificative (insuficient, satisfactor, bine, foarte bine).

In multe depozite nu sunt pastrate conditiile de microclimat. Credeti ca produsele pot avea de suferit? Scrieti pe caietul de instruire practica parerile voastre . Discutati intre voi

Instrument de evaluare finală Titlul unității: Igiena și securitatea muncii

Competența: 1. Numește factorii de risc și bolile profesionale la locul de muncă

	Criterii de performanță	Precizări privind aplicabilitatea criteriilor de performanță	Probe de evaluare	Evaluare
(a)	Enumerarea factorilor de risc în funcție de specificul locului de muncă.	Agenți patogeni, factori de climat, substanțe toxice, substanțe explozive, risc de inundare, prezența unor dăunători.	Probe orale și scrise	1
(b)	Asocierea factorilor de risc cu bolile profesionale în funcție de specificul locului de muncă.	Boli ale căilor respiratorii, boli ale pielii, afecțiuni ale diferitelor organe de simț, boli interne.	Probe orale și scrise	1
(c)	Recunoașterea riscului practicării unei calificări.	Risc de îmbolnăvire, risc de accidentare, risc de invaliditate.	Probe orale și scrise	1

Instrumentul de evaluare 1

Titlul unității: Igiena și securitatea muncii

Competența 1: Numește factorii de risc și bolile profesionale la locul de muncă

FIȘA DE OBSERVARE

1. Enumeră factori de risc la locul de muncă.	Evaluator
Agenți patogeni	
Factori de climat	
Prezența unor dăunători	
.	
2. Asociați următorilor factori de risc, boli profesionale.	Evaluator
Substanțe toxice	
Agenți patogeni	
Prezența unor dăunători	
.	
3. Recunoaște riscul practicării calificării de lucrător în comerț	Evaluator
Risc de accidentare	
Risc de îmbolnăvire	

Instrument de evaluare 1

Titlul unității: Organizarea locului de muncă

Competența: 2. Aplică principiile ergonomice în organizarea locului de muncă

	Criterii de performanță	Precizări privind aplicabilitatea criteriilor de performanță	Probe de evaluare	Evaluare

(a)	Explicarea principiilor ergonomice de bază	Principiile ergonomice: microclimat, economia mișcărilor, poziția de lucru	Probe scrise	2
(b)	Măsuri individuale de reducere a efortului fizic	Măsuri de reducere a efortului: poziția de lucru, succesiunea mișcărilor, dozarea efortului	Probe practice	2
©	Menținerea microclimatului optim de la locul de muncă	Menținerea microclimatului: ventilație, temperatură, iluminare, zgomot	Probe practice	2

Evaluarea 2: Organizarea locului de muncă

2A Explicarea principiilor ergonomice de bază

Precizați două caracteristici ergonomice de bază

1.	Caracteristici	Evaluator	Data
A	Gradul de confort		
B	Comoditatea și ușurința în folosire		

2.B Măsuri individuale de reducere a efortului fizic

Prezentați două măsuri de reducere a efortului fizic la locul de muncă

1	Măsuri	Evaluator	Data
A	Ritmicitatea mișcărilor		
B	Utilizarea echipamentelor mecanice		

2.C Menținerea microclimatului optim de la locul de muncă

Prezentați două măsuri de menținere a unui climat optim la locul de muncă

1	Măsuri	Evaluator	Data
A	Respectarea condițiilor de microclimat (temperatură, umiditate).		
B	Reducerea nivelului de zgomot		

Lista de verificare nu presupune decât bifarea unei căsuțe de fiecare dată când s-a demonstrat buna realizare a unei sarcini. În momentul în care au fost bifate toate căsuțele evaluarea s-a încheiat cu succes. În cazul în care este necesară reevaluarea, aceasta trebuie să utilizeze același instrument chiar dacă locul de desfășurare a evaluării poate fi modificat.

Evaluarea probelor implică semnătura evaluatorului de fiecare dată când s-a demonstrat realizarea sarcinii. Evaluarea se consideră încheiată cu succes când s-au obținut toate semnăturile.

Proiectul - instrument de predare învățare și evaluare

Curriculumul combină în cadrul modulelor competențele din unitățile tehnice cu cele din unitățile pentru abilități cheie. Proiectele sunt modalități foarte adecvate pentru dobândirea și evaluarea în mod integrat a competențelor cheie și a celor tehnice.

Proiectul pune elevul în situația de a lua decizii, de a comunica și negocia, de a lucra și învăța în cooperare, de a realiza activități în mod independent, de a împărtăși celorlalți cele realizate / învățate, într-un cuvânt, îl ajută să participe direct la propria lui formare.

Metoda proiectului presupune lucrul pe grupe și necesită pregătirea maestrului instructor și a elevilor în ideea lucrului în echipă, prin cooperare, atât în clasă, cât și în afara clasei, la agentul economic.

Proiectul este o activitate complexă care îi solicită pe elevi:

- să facă o cercetare (investigație);
- să realizeze proiectul propriu-zis (inclusiv un produs care urmează a fi prezentat: dosar tematic, ghid de utilizare, pliant, ziar, afiș publicitar, carte, film, expoziție, machetă, produs comercializabil etc.);
- să elaboreze raportul final.
- să facă prezentarea publică a proiectului
- Identificarea surselor de informare (manuale, proiecte mai vechi, cărți de la bibliotecă, presă, internet, persoane specializate în domeniul respectiv, instituții, organizații guvernamentale etc.);

Exemplificăm în continuare o posibilă temă pentru realizarea unui proiect.

Tema proiectului: Ergonomia locului de muncă

Activități:

- Prezentarea agentului economic
- Documentare cu privire la condițiile de muncă
- Observarea respectării ergonomiei la locul de muncă
- Concluzii

Rezultatele proiectului vor fi aplicate la locul de practică (agentul economic de profil).

Toate proiectele bune se bazează pe aspecte reale din domeniul profesional. Proiectul nu presupune întotdeauna ca finalitate un material scris, poate consta într-o succesiune de activități, în organizarea unor evenimente, în realizarea unui produs, etc.

BIBLIOGRAFIE :

- *Dima D., Schileru I., Pamfilie R., “Merceologie generală”, Academia Română de Management, București, 1992.
- *Juran, J. s.a., “Calitatea produselor”, Editura Tehnică, București, 1975.
- *Olaru, M.cood., „Fundamentele științei mărfurilor”, Editura Expert, București, 1999
- *Purcărea, A. ,, Ambalajul – atitudine pentru calitate”, Editura Expert, București, 2000
- *A-L.Ristea, C. Tudose, V. Ioan-Franc Tehnologie Comercială , Editura Expert, Bucuresti 1999
- *** _,, Meseria de comerciant ”, coediție Institutul Național “Virgil Madgearu”, Editura Didactică și Pedagogică, r.a, București 1995
- *** _” Monitorul Comerțului Românesc” nr. 5 / 1996, Revista editată de Centru Român de Comerț Exterior
- SITE-uri recomandate:
- <http://cnc.ise.ro/ghiduri/>
- <http://www.upm.ro/biblioteca/Grama/MSSMCursCap3.ppt>
- <http://www.didactic.ro/files/13/igienasipm.doc>
- <http://www.edu.ro/>